

اولین همایش ملی

افتخارهای نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی

۹ مرداد ۱۳۹۳

بررسی مبانی نظری تقارن در معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی

★
سجاد بشیری^۱، دکتر لیلا زارع^۲، دکتر ندا ضیابخش^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، گروه معماری، تهران، ایران

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن

sajad.bashiri67@gmail.com

09128360482

کد مقاله :

چکیده

تقارن های هندسی آشنا ترین تقارن ها هستند. در این گونه تقارن ها شیء مورد نظر یک فرم هندسی (یک مجموعه نقطه) است و تبدیل نیز یک تبدیل هندسی (تبدیل نقاط در یک فضای مختصات) است. مثلاً یک خط مستقیم دارای تقارن جابه جایی است که تبدیل تقارن در آن جابه جایی به اندازه ی محدود است. در چنین حالتی می گوییم شیء مورد نظر یعنی خط مستقیم نسبت به تبدیل یعنی جابه جایی همگن است، یا در واقع فرقی نمی کند خط را کجا قرار داده باشیم.

اولین همایش ملی افتخارهای نوین در توانمندسازی و توسعه پایدار معماری، عمران، گردشگری، انرژی و محیط زیست شهری و روستایی

۹ مرداد ۱۳۹۳

ارزیابان محیط زیست هگمتانه

اگر به جای خط مستقیم یک شکل متناوب مانند خطوط راه آهن را در نظر بگیریم تبدیل هایی که شکل را به خودش می نگارند محدودتر می شود. دقیق تر این که فقط به ازای بعضی جابه جایی ها با اندازه ی مشخص شکل به خودش تبدیل می شود ولی شکل هنوز متقارن است و تقارن متناوب دارد.

کلمات کلیدی : مبانی نظری، تقارن، معماری ایرانی، معماری اسلام

مقدمه : ★ نویسنده مسئول

واژه تقارن بدون در نظر گرفتن مجردات دیگر از قبیل تعادل و توازن و همچنین بدون وجود تناسب در معماری به معنای کامل خود نمی رسد و قابلیت نقد و بررسی واقعی را پیدا نمی کند ؛ چنانچه توازن با ریتم و تواتر همراه و توأم است ، تناسب نیز تابع مقیاس است. تقارن در معماری بخاطر خاصیت ویژه خود که به نوعی الگو گرفته از پدیده های طبیعی است جای بحثی برای منتقد نمی گذارد ، به دیگر معنی اگر در این معماری (معماری متقارن) معماری خالی از هر ارزش معمارانه دیگر باشد و به اصطلاح یک معماری تک بنیانی باشد که بر اساس تقارن شکل گرفته ، هندسه و ترکیب بندی متقارن آن اثر امری بدیهی و بدون دلیل نمایان می کند و مورد قبول قرار می گیرد و نیازی به ارائه دلایل و توجیهات برای این ترکیب نداریم.

تعریف تقارن

تقارن در واقع یک ویژگی هندسی اجسام است. البته در نگاه اول! هنگامی می گوئیم چیزی متقارن است که وقتی یک تبدیل روی آن انجام می دهیم، مثلاً آنرا می چرخانیم باز هم همان شکل یا جسم قبلی باشد.